

MONOGRAFIA  
POKONFERENCYJNA

SCIENCE,  
RESEARCH, DEVELOPMENT #11

Pedagogy

Rotterdam (The Netherlands)

*29.11.2018 - 30.11.2018*

U.D.C. 37+082

B.B.C. 94

Z 40

**Zbiór artykułów naukowych recenzowanych.**

(1) Z 40 Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej (on-line) zorganizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych oraz badawczych z państw obszaru byłego Związku Radzieckiego oraz byłej Jugosławii.

(30.11.2018) - Warszawa, 2018. - 98 str.

ISBN: 978-83-66030-65-7

Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»

Adres wydawcy i redakcji: 00-728 Warszawa, ul. S. Kierbedzia, 4 lok.103

e-mail: info@conferenc.pl

Wszelkie prawa autorskie zastrzeżone. Powielanie i kopiowanie materiałów bez zgody autora jest zakazane. Wszelkie prawa do artykułów z konferencji należą do ich autorów.

W artykułach naukowych zachowano oryginalną pisownię.

Wszystkie artykuły naukowe są recenzowane przez dwóch członków Komitetu Naukowego.

Wszelkie prawa, w tym do rozpowszechniania i powielania materiałów opublikowanych w formie elektronicznej w monografii należą Sp. z o.o. «Diamond trading tour».

W przypadku cytowań obowiązkowe jest odniesienie się do monografii.

Nakład: 80 egz.

«Diamond trading tour» ©

Warszawa 2018

ISBN: 978-83-66030-65-7

<b>ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ НА УРОКАХ МАТЕМАТИЧНОЇ ЛІНГВІСТИКИ</b>	
Хлопик І. Я.....	73
<b>ОСОБИСТІТЬ ВЧИТЕЛЯ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОСВІДОМОСТІ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА</b>	
Мітсва А.М.....	77
<b>ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ГУМАННИХ СТОСУНКІВ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ В ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИЦІ</b>	
Канарова О. В., Щігорова А. М.....	80
<b>РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА</b>	
Канарова О. В., Шабалдіна А. Ю.....	84
<b>ІННОВАЦІЇ У СИСТЕМІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ- ВОЛЕЙБОЛІСТІВ</b>	
Ремзі І. В., Аксьонов В. В.....	88
<b>ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ ФУТБОЛІСТІВ</b>	
Ремзі І. В., Аксьонов Д. В.....	91
<b>ГОТОВНІСТЬ ДИТИНИ ДО ШКІЛЬНОГО НАВЧАННЯ: УМОВИ ТА КОМПОНЕНТИ</b>	
Перхун Л. В.....	93
<b>MOTIVATION OF FOREIGN LANGUAGE LEARNING IN HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS</b>	
Lomakina L.V.....	96

## ОСОБИСТІТЬ ВЧИТЕЛЯ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОСВІДОМОСТІ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Мітева А.М.

Концертмейстер кафедри теорії і методики музичної освіти та хореографії  
Мелітопольський державний педагогічний університет ім. Б.Хмельницького

**Ключові слова:** національна самосвідомість, формування педагогічних якостей, духовна культура, мистецтво.

У всі часи люди високо цінували моральну вихованість, в новому філософському світогляді, теорії розвитку складних, в тому числі громадських систем моральні ідеали суспільства розглядаються як точка тяжіння в вирі, до якої рухається соціальна система, це об'єктивно є напрямком розвитку суспільства. Глибокі соціально-економічні перетворення, що відбуваються в сучасному суспільстві, змушують нас розмірковувати про майбутнє України. В даний час підростаюче покоління часто звинувачують в бездуховності, безвір'ї, агресивності. Актуальність проблеми морального виховання пов'язана з підготовкою освічених, високо моральних людей, що володіють не тільки знаннями, а й чудовими рисами особистості.

В даний час моральному вихованню в школах приділяється велика увага, проте кінцевий результат роботи не завжди задовільний. Однією з причин є відсутність чіткої системи в виховній роботі школи та класних керівників. Система морального виховання включає в себе: розуміння і враховування в

роботі моральний досвід вихованців, правильне співвідношення форм діяльності і освіти на різних вікових етапах, включення моральних критеріїв в оцінку всіх без винятку видів діяльності і проявів особистості дітей. Слід зауважити що дитині важливі не виховні бесіди, а культурна взаємодія як спільне практичне освоєння культурних норм і зразків спілкування і поведінки.

До важливих джерел морального досвіду школярів відноситься мистецтво. Воно повинно бути різноманітним і постійним, пронизувати все життя дитини, насичувати його душу співпереживанням іншим людям. Мистецтво абсолютно незамінне в вихованні, воно розширює, поглиблює і організовує моральний досвід людини, зіштовхує дитину з такою моральною ситуацією, з якою в житті він може і не зустрітися, в навчальному процесі не створити, а в формуванні моральних якостей є важливим. Незамінна роль мистецтва в накопиченні досвіду співпереживання. Мистецтво дозволяє пережити те, що кожна людина в силу обмеженості його

досвіду пережити не може. Співчуваючи героям художніх творів, радіючи їхнім успіхам, вболівачи їх негараздами, людина стає емоційно багатшими, чуйніми, проникливіше, мудрішими. Крім того, мистецтво створює у кожного ілюзію самовідкриття істини, завдяки чому моральні уроки, що містяться в творі, глибоко переживаються і швидше стають надбанням свідомості особистості.

Розвитку моральної свідомості дітей також сприяє їх знайомство з життям, діяльністю, моральними позиціями видатних людей.

У формуванні національної самосвідомості школярів важлива роль надається навчально – методичній літературі. На уроках музичного мистецтва викладач за допомогою музичних творів та літературних текстів безпосередньо виводить учнів на осмислення відносин до людини і суспільства.

Окремо слід відмітити особистість педагога у формуванні національної самосвідомості. Ідейність, моральність, педагогічна спрямованість і естетична культура, професійно-педагогічні, індивідуальні особливості пізнавальних процесів і їх педагогічна спрямованість емоційна чуйність; вольові якості; особливості темпераменту.

Інтегральною якістю особистості вчителя, що виражає його «виховну силу», можна вважати «харизму» (І.В. Бестужев-Лада). У перекладі з грецької слово *harisma* означає «надана милість, дар», в Філософському словнику (1994) воно розшифровується як «надзвичайно великі можливості або виняткова

обдарованість, що сприймаються як милість Бога». Педагога, який володіє харизмою, в вичерпній мірі, відрізняють наступні якості: яскрава індивідуальність; любов до дітей; внутрішня сила, цілісність, цілеспрямованість, притягає дітей і дорослих; «Організаційне і емоційний» лідерство; здатність генерувати ідеї і захоплювати ними; широта і глибина інтересів, цілісний світогляд; впевненість у своїй місії, в правильності обраного ним шляху. На думку автора, педагог, наділений «харизмою», відрізняється високим ступенем напруженості внутрішнього життя, спрямованістю, піднесеним характером духовно-моральної сфери (духовністю). Його характеризує також творче ставлення до дітей, до своєї справи, до світу в цілому. Але, перш за все, він вміє творчо ставитися до самого себе як особистості: використання власних можливостей досягає в такому вчителя своєї вищої форми. Очевидно, що «харизма» вчителя, як вищий ступінь педагогічної обдарованості, пов'язана з його гуманістичним пріоритетом.

У цьому контексті важливо зазначити також, що позитивне самосприйняття, любов до себе так само важлива для вчителя, як і любов до дитини. Ця загальна спрямованість педагогічної взаємодії коригується конкретними рекомендаціями на його адресу:

– щиро ставитися до вихованця і відверто висловлювати своє позитивне ставлення до нього;

– допомагати вихованцю усвідомлювати мету свого розвитку і домага-

тися перетворення цих цілей в мотиви його діяльності; – співпрацювати з вихованцями при плануванні педагогічної діяльності, включаючи навчальну, перетворюючи їх в співавторів освітньо-виховного процесу, відповідальних за його результати;

– організувати навчально-виховний процес з максимальною зручністю для учнів.

Для повороту дитини до духовності та національної самосвідомості вчитель повинен стати носієм вищих духовних цінностей. Необхідно дати поштовх особистісному саморозвитку.

Таким чином, ми не можемо не погодитися з твердженням, що високий рівень самоприйняття обумовлює позитивне ставлення до інших. Вчитель – посередник між дитиною і духовними цінностями минулих і сучасних поколінь. Ці цінності, знання, морально-

етичні норми не доходять до дітей у стерилізованому вигляді, а несуть в собі особистісні риси вчителя, його оцінки. Отже, ефективне здійснення системи виховання дітей шкільного віку цілком залежить від гуманістичної спрямованості особистості педагога.

#### ЛІТЕРАТУРА:

1. Педагогічний словник / за ред. М.Д. Ярмаченка. – К: Педагогічна думка, 2002. – 516 с.
2. Кузьміна Н. В. Психологическая структура деятельности учителя / Н. В. Кузьмина, Н. В. Кухарева. – Гомель: Гомельск. гос. ун-т, 1976. – 87 с.
3. Кузьміна Н.В. Очерки психологии труда учителя. Психологическая структура деятельности учителя и формирование его личности / Н.В. Кузьмина. – Л.: Ленинград. ун-т, 1967. – 183 с.
4. Кузьміна Н. В. Способность, одаренность и талант учителя / Н. В. Кузьмина. – Л.: Знание, 1985. – 86 с.